

Felt	Forklaring/kommentar
Titel	Koncernfælles IT-strategi for Trafikministeriet
Undertitel	
Forfatter	Trafikministeriet
Anden bidragyder	Banestyrelsen, Danmarks Meteorologisk Institut, Statens Luftfartsvæsen, Flyvesikringstjenesten, Kystdirektoratet, Statens Bilinspektion, BornholmsTrafikken
Udgiver/ forlægger	
Ansvarlig institution	Trafikministeriet
Copyright	
Serietitel og -nummer	
Noter og andre oplysninger	
Emneord	Koncern, IT-strategi
Resumé	<p>Trafikministeriets koncern har ikke tidligere haft et etableret samarbejde inde for IT-området. Der har således ikke været fastlagt overordnede rammer for den enkelte institutions IT-udvikling m.m. Hertil kommer at der ikke er etableret datakommunikationslinier mellem ministeriets forskellige institutioner.</p> <p>Den overordnede IT-strategi tager sit udgangspunkt i, at de enkelte institutioner indtil nu selvstændigt har udviklet IT-leverancesystemer. Tilblivelsen af denne første overordnede IT-strategi har således igangsat et samarbejde ministeriets IT-afdelinger i mellem. Der er således etableret en IT-chef erfa-gruppe.</p> <p>Det må imidlertid forventes, at et nærmere samarbejde på tværs af institutionerne vil være hensigtsmæssigt fremover, ikke mindst i lyset af EU's og regeringens planer om en omfattende satsning på informationsteknologi. En satsning der vil kræve såvel betydelige investeringer i IT, som ændringer i organisation og arbejdsgange. Herudover vil fællesindkøb kræve et tæt samarbejde mellem ministeriets institutioner.</p> <p>Vision for hele ministerområdet inkl. samtlige styrelser:</p> <p><i>Trafikministeriet vil være kendt for at udnytte IT aktivt til at yde en høj grad af service til:</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>borgerne,</i> • <i>virksomhederne,</i> • <i>Folketinget,</i> • <i>ministeren,</i> • <i>andre offentlige forvaltninger, og</i> • <i>den interne administration.</i> <p><i>Samtidig vil Trafikministeriet være blandt de bedste til at udnytte digital forvaltning til effektivisering af interne forretningsgange og reduktion af omkostninger.</i></p> <p><i>Herudover skal IT understøtte og medvirke til at effektivisere institutionernes kerneopgaver nu og fremover.</i></p>
Sprog	Dansk
ISBN	
Version	
Versionsdato	
Den trykte udgaves ISBN	
Kategori	
Sæt X	
	Veje, køretøjer og trafiksikkerhed
	Miljø og trafikplanlægning
	Jernbaner
	Fasteforbindelser
	Havne, færgedrift og kystsikring
	Flytrafik, lufthavne og meteorologi
	Post
	Ministeren/ Departementet
X	Alle kategorier

Koncernfælles IT-strategi for Trafikministeriet

1. Trafikministeriets mission og vision

1.1 Trafikministeriets mission:

Skabe muligheder for mobilitet*

* Trafikministeriet skaber muligheder for mobilitet gennem analyse, rådgivning af ministeren, anlæg og drift af trafiksystemer, regulering, varsling og tilsyn.

Trafikministeriets opgave er at skabe netop de rette rammer og muligheder for mobilitet. Det sker gennem:

- udarbejdelse af analyser og rådgivning af ministeren, når politiske beslutninger skal træffes om nye trafikale løsninger og muligheder der tager højde for fremtidens behov for mobilitet.
- planlægning og anlæg af fysisk infrastruktur, såsom vejanlæg og jernbaner,
- drift af trafiksystemer, såsom statsveje og banestrækninger, tog- og færgedrift samt statslufthavne (Vagar og Rønne) og statshavne (Helsingør og Thorsminde),
- regulering – f.eks. af sikkerhedsmæssige forhold vedrørende køretøjer, jernbanekørsel og lufttransport.
- tilsyn med, at regelsæt mv. overholdes i bl.a. post- og jernbanesektoren, luftfartssektoren og vejtransportsektoren
- varsling om vejrforholdenes indflydelse på trafikale anlæg og trafikafvikling og sikring af vore kyster mod nedbrydning.

1.2 Vision: Mobilitet, der skaber værdi

Trafikministeriets vision:

Mobilitet, der skaber værdi

- Trafikministeriet forudser fremtidens mobilitetsbehov - udvikler, formulerer og gennemfører ministerens trafikpolitik - og forener derved den flerhed af hensyn, der indgår i en

fremadrettet og tværgående trafikpolitik, så mobilitet skaber stadig mere værdi for samfundet.

- Vi udarbejder beslutningsgrundlag, der er fremadrettede, tværgående, afbalancerede, anviser nye løsninger og sætter dagsordner
- Vi tænker i helheder og skaber ny værdi ved at samtenke transportformer og trafikpolitiske instrumenter og ved at samarbejde på tværs af offentlige aktører, myndigheder, private organisationer og landegrænser
- Vi tilstræber internationalt høj pålidelighed og sikkerhed for alle transportformer
- Vi beskytter og vedligeholder samfundets infrastruktur og ministeriets anlæg kendes på deres høje æstetik
- Vore virksomheder og institutioner er blandt de mest effektive, og vore investeringer blandt dem, der giver højest afkast
- Vi tilstræber, at mobilitet i Danmark er bæredygtig i forhold til miljø og natur
- Vi yder god service og vejledning til borgere og erhvervsliv og vil kendes på høj brugertilfredshed
- Vi tilbyder attraktive arbejdspladser med gode udviklingsmuligheder både fagligt og personligt

2. Overordnet IT-vision for koncernen Trafikministeriet

2.1. Indledning

Trafikministeriets koncern har ikke tidligere haft et etableret samarbejde inde for IT-området. Der har således ikke været fastlagt overordnede rammer for den enkelte institutions IT-udvikling m.m. Hertil kommer at der ikke er etableret datakommunikationslinier mellem ministeriets forskellige institutioner.

Den overordnede IT-strategi tager sit udgangspunkt i, at de enkelte institutioner indtil nu selvstændigt har udviklet IT-leverancesystemer. Tilblivelsen af denne første overordnede IT-strategi har såle-

des igangsat et samarbejde ministeriets IT-afdelinger i mellem. Der er således etableret en IT-chef erfa-gruppe.

Det må imidlertid forventes, at et nærmere samarbejde på tværs af institutionerne vil være hensigtsmæssigt fremover, ikke mindst i lyset af EU's og regeringens planer om en omfattende satsning på informationsteknologi. En satsning der vil kræve såvel betydelige investeringer i IT, som ændringer i organisation og arbejdsgange. Herudover vil fællesindkøb kræve et tæt samarbejde mellem ministeriets institutioner.

Ministeriets institutioner kan opdeles i tre grupper, nemlig:

A. En række institutioner, hvor det er besluttet at etablere en fælles IT-funktion – IT-Driftscenter, idet det med udgangspunkt i problemstillinger som nøglepersoner, systemudvikling, størrelse m.m. vurderes at være uhensigtsmæssigt at fortsætte med de nuværende små IT-enheder.

Det drejer sig om departementet, Færdselsstyrelsen, Danmarks TransportForskning, Jernbanetilsynet, Posttilsynet, Havarikommissionen for Civil Luftfart, Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland, Kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne samt Auditøren under Trafikministeriet.

B. Øvrige styrelser og statsvirksomheder under ministeriet¹.

Det drejer sig om Banestyrelsen, Vejdirektoratet, Kystdirektoratet, Danmarks Meteorologiske Institut, Statens Bilinspektion, BornholmsTrafikken, Flyvesikringstjenesten og Statens Luftfartsvæsen.

C. Aktieselskaber m.m.

Det drejer sig om Post Danmark², DSB, DSB S-tog a/s, Københavns Havn, Københavns Lufthavne A/S, Scandlines AG, Sund & Bælt Holding A/S, Øresundskonsortiet, Øresundsbro-Konsortiet og Ørestadsselskabet.

Nærværende overordnede IT-strategi for Trafikministeriets koncern retter sig således først og fremmest mod institutionerne i gruppe **A.** og **B.**

2.2. Overordnet IT-vision for Trafikministeriet

¹ Institutioner, der er medlem af koncernledelsen.

² Post Danmark og DSB er selvstændige statslige virksomheder med egen bestyrelse, og som ikke er medtaget i finansloven, derfor placeres disse aktieselskabslignende institutioner, som om de var aktieselskaber.

Vision for hele ministerområdet inkl. samtlige styrelser:

Trafikministeriet vil være kendt for at udnytte IT aktivt til at yde en høj grad af service til:

- *borgerne,*
- *virksomhederne,*
- *Folketinget,*
- *ministeren,*
- *andre offentlige forvaltninger, og*
- *den interne administration.*

Samtidig vil Trafikministeriet være blandt de bedste til at udnytte digital forvaltning til effektivisering af interne forretningsgange og reduktion af omkostninger.

Herudover skal IT understøtte og medvirke til at effektivisere institutionernes kerneopgaver nu og fremover.

Visionen understøttes af en række overordnede mål:

- Borgere og virksomheder skal i vid udstrækning kunne betjene sig selv.
- Institutionernes administration og drift bør kunne effektiviseres gennem implementering af digital forvaltning.
- Viden, information og erfaring på tværs af ministerområdet skal udnyttes.
- Tværgående samarbejde skal søges etableret på områder som:
 - drift på relevante områder,
 - udvikling og anskaffelse af software og licenser, herunder eventuelt udbud,
 - koordinering af udbud/EU-udbud,
 - sikring af et fælles minimums sikkerhedsniveau,
 - indkøb af hardware og rådgivnings- / serviceydelser, og
 - evt. anvendelse af Open Source software

3. Systemer og arkitektur.

Trafikministeriets overordnede mål for systemer og arkitektur er:

- Der skal i størst mulig udstrækning anvendes samme administrative systemer på tværs af ministerområdet. Heri ligger, at

der skal standardiseres på tværs af institutioner i muligt omfang. En afledt effekt er, at licensforhandlinger kan gennemføres med større potentiale.

For så vidt angår fag- og specialsystemer vil der blive undersøgt, om der er et effektiviserings-/besparelspotentiale ved en større grad af koordinering mellem institutionerne.

- I forbindelse med gennemførelsen af digital forvaltning skal der etableres en standardisering af offentlig dataudveksling, der sikrer billigere og lettere adgang til udveksling af data mellem offentlige myndigheder og mellem offentlige og private. Den fremtidige udveksling af data mellem ministeriets institutioner skal således baseres på XML.
- Det er målet, at få besluttet et veldefineret IT-sikkerhedsniveau, der fastlægger sikkerhedsniveauer for alle data, systemer og infrastruktur.
- Der skal fastlægges standarder på tværs af institutionerne i det omfang det er økonomisk, teknisk og organisatorisk relevant.

Der skal herunder udarbejdes en politik for brug af Open Source software inden for Trafikministeriets område med henblik på udvælgelse af teknologier man vil satse på eller anbefale. Samtidig bør der etableres en fælles support og udvikling for udvalgte produkter.

4. IT-leverancesystem.

Trafikministeriets overordnede mål for IT-leverancesystemet er:

- Den overordnede strategi på ministerområdeniveau styres og kontrolleres af koncernledelsen. De enkelte institutioners udmøntning heraf styres lokalt.
- Til hvert system og hver datagrube skal være udpeget en ejer. De enkelte institutioner skal definere systemer og datagrupper samt udpege / udforme ejere og ejerforhold.
- Nøgleopgaver/strategiske opgaver bevares som hovedregel internt, medens andre opgaver kan outsources. Beslutning om eventuel outsourcing tages på baggrund af nøglepersons afhængighed, økonomiske, tekniske, ressourcemæssige og medarbejdermæssige overvejelser.

Outsourcing kan ske til både private firmaer og til andre offentlige institutioners IT-afdelinger.

- Der skal udarbejdes minimumskrav og anbefalinger til de interne organisationer, som drifter / har ansvar for IT-leverance-systemerne. Dette gælder både på institutionsniveau og for koncernen som helhed.

Ved anskaffelse af fællessystemer for koncernen skal organisationen defineres.

- Institutionens personalepolitik bør være formuleret med et indhold, som gør det attraktivt at være ansat i institutionens IT-afdeling. Løbende kompetenceudvikling er her et vigtigt redskab.
- Der skal være en projektorienteret tilgang til løsning af alle opgaver, hvor det er relevant. Forandringsprocesser skal være en naturlig del af IT-projekterne. De skal være klart afgrænset, faseopdelt og med veldefinerede leverancer. Der skal gennemføres risikoanalyser og vælges de bedste samarbejdsformer med entreprenører og kunder/den øvrige organisation, således at den tekniske og organisatoriske implementering sker bedst muligt.
- Der skal så vidt muligt gennemføres standardisering af IT-infrastruktur-komponenter, så anskaffelser kan gennemføres via fælles indkøbsaftaler så nemt og prisgunstigt som muligt. Anskaffelse af udviklingsydelse og konsulenttydelser kan evt. ske via fælles rammeaftaler.
- Anskaffelse og implementering af nye systemer bør betragtes som et fælles anliggende mellem institutionen og leverandøren. Leverancen ydes iht. rammebetingelser, som i højere grad end tidligere sker med fokus på resultat og smidig projektafvikling.
- Der skal fastlægges mål for IT-leverancen i de enkelte institutioner, som afvejer hensynet til IT-brugerne i forhold til omkostningerne forbundet med at yde servicen. De enkelte institutioner skal udarbejde IT-strategier, der skal revideres årligt. Vigtigheden af brugernes opgaveportefølje skal indgå i fastlæggelse af serviceniveauet.
- Nedsættelse af erfa-grupper vedrørende IT-relaterede emner indenfor Trafikministeriets koncern, hvor det er relevant.

5. Indsatsområder.

Trafikministeriet ønsker at udnytte internettet til at give en høj grad af service over for borgere og virksomheder, med henblik på at reducere borgernes og virksomhedernes administrative byrder og give adgang til at følge og deltage i de politiske beslutningsprocesser.

Visionen for den digitale forvaltning er, at digitale teknologier systematisk anvendes til at nytænke og forandre organisationer og arbejdspladser for at højne servicekvalitet og effektivitet.

Trafikministeriets samlede koncern vil være i front med indførelsen af *digital forvaltning*, hvor den digitale forvaltning skal bidrage til:

- *at de offentlige ydelser leveres sammenhængende og med brugerne i centrum,*
- *at opgaverne udføres, hvor de håndteres bedst,*
- *at sikre, at der arbejdes og kommunikeres digitalt, samt*
- *at effektivisere sagsgangen.*

Med henblik på løsningen af ovenstående opgaver nedsættes Trafikministeriets Digitale Taskforce (styregruppe), bestående af departementschef, afdelingschef Michael Birch, institutionschefer fra Statens Bilinspektion, Danmarks Meteorologiske Institut og Vejdirektoratet, der skal sikre en koordineret indførelse af digital forvaltning på Trafikministeriets område. Formålet er at etablere en fælles portal for indgangen til Trafikministeriet til gavn for borgere, politikere, virksomheder, institutioner mv.

Herudover nedsættes et sekretariat bestående af afdelingschef Michel Birch, personale- og sekretariatschef Ulla Bach Rosendal, chefkonsulent Jakob Franck og ét medlem fra hver enkelt institution i koncernledelsen og et medlem udpeget blandt de små institutioner (Posttilsynet, Jernbanetilsynet, Kommissariaterne, Auditøren samt Havarikommissionen for Civil Luftfart). Sekretariatet skal understøtte styregruppen og være udførende i forhold til de beslutninger, der træffes i styregruppen.

5.1. Internetadgang.

Det er målet, med udgangspunkt i en koncernledelsesbeslutning, at der findes en fælles internetadgang for Trafikministeriet, der kan understøtte ovenstående ønsker. Dette forhindrer ikke, at den enkelte institution har en individuel designlinie på egen hjemmeside / andre portaler mm.

5.2. Digital forvaltning - digital borger-/virksomhedsservice.

Med henblik på at opnå synergi ved udvikling og support, skal den teknologiske platform i størst mulig udstrækning inden for det administrative område være fælles for koncernen, herunder fælles standard for elektroniske blanketter og digital signatur.

På grund af institutionernes meget forskelligartede virksomhed vil de forskellige fagsystemer fortsat blive udviklet individuelt, hvor der primært fokuseres på opgaveløsningen.

Den digitale service vil dække en række områder som f.eks.:

- Information om lovgivning (eksisterende såvel som kommende)
- Besvarelse af generelle spørgsmål vedr. færdsel/trafik
- Rekvisition af informationsmateriale
- Generel information om institutionerne, herunder større projekter
- Ansøgning om tilskud (Øststøtte, trafikpulje m.m.)
- Klager (post m.m.)
- Anmeldelse af virksomheder
- Certificering / typegodkendelse
- Gravetilladelser
- Information vedr. ekspropriation

På sigt er det målet, at den digitale forvaltning skal sikre sammenhængende indgange til den offentlige sektor med genbrug af eksisterende data på tværs af den offentlige sektor, således at oplysninger og meddelelser kun skal afgives én gang til offentlige myndigheder. Det forudsætter, at data og information genbruges i langt højere grad end i dag.

5.3. Koordinering af udbud.

I takt med at antallet af udbud vokser, skal der sættes fokus på, hvorledes omkostningerne til gennemførelse af udbudsforretninger kan mindskes.

En måde at mindske omkostningerne på er ved at gennemføre udbud for Trafikministeriets koncern og ikke kun for en enkelt institution. Gennemførelse af rammeudbud som sådan medfører noget forøgede omkostninger, men i takt med at flere institutioner kan anvende resultaterne af udbudsforretningen, så nedbringes den egentlige udgift til udbudsforretningerne.

Det er således vigtigt, at der sker en koordinering af udbud på ministerområdet, før udbudsforretningen igangsættes.

5.4. Fælles licensaftaler.

Det er målet fra 2002, at der i størst mulig udstrækning indgås fælles licensaftaler for Trafikministeriets koncern.

I forbindelse med ikrafttrædelsen af den nye SKI rammeaftale med Microsoft har IT-Driftscenteret, Banestyrelsen, Vejdirektoratet og

BornholmsTrafikken indgået en fælles Microsoft Enterprise Agreement. Flyvesikringstjenesten har indgået individuel Microsoft Enterprise Agreement.

Med henblik på at sikre at Trafikministeriet er i front på IT-området, vil der fra næstkommende SKI-rammeaftale blive indgået en fælles Microsoft Enterprise Agreement. Målet er, at ministeriet opnår størst mulig rabatsats.

På andre softwareområder vil det ligeledes blive vurderet, om der kan opnås økonomiske fordele ved indgåelse af fælles licensaftaler.

5.5. Fælles indkøb.

For at sikre billigst mulige indkøb skal der i overensstemmelse med Trafikministeriets indkøbspolitik stiles mod at få udarbejdet fælles indkøbsaftaler på relevante områder.

Indkøbsaftalerne, som indgås i samarbejde med koncernindkøbsfunktionen, må forventes at omfatte bl.a: PC'er, skærme, printer, kortværk³.

5.6 Udlicitering.

Det er målet, at der skal ske en løbende vurdering af, hvor IT-drift i de enkelte institutioner afvikles mest effektivt. Det betyder, at det løbende skal vurderes om, der er områder, der kan lægges ud til eksterne leverandører eller om de med fordel kan udføres/gennemføres i en af de øvrige institutioner under ministeriet.

Der er således allerede truffet beslutning om, at det kommende økonomisystem, Navision Stat i ni af ministeriets institutioner skal afvikles eksternt som en ASP-løsning. Det må i den forbindelse forventes, at andre institutioner på ministerområdet, som skal have nyt økonomisystem/et større versionsskift skal overgå til den "fælles" outsourcet Navision Stat løsning.

5.7. Ledelsesinformationssystem.

Der er igangsat et arbejde med udvikling af et koncernrapporteringssystem, som på baggrund af de enkelte virksomheders ønsker og behov opstiller en overordnet rapporteringsmodel byggende på hver enkelt virksomheds risikoprofil, formålsopfyldelse og bevillingsopfølgning.

³ F. eks. Kort- og Matrikelstyrelsens TOP10DK.

Koncernrapporteringen vil således basere sig både på den enkelte virksomheds styringsbehov – og Trafikministeriets samlede styringsmodel.

5.8. Fælles IT-sikkerhedskoncept for koncernen.

Det er et mål at få udarbejdet et fælles koncept for IT-sikkerhed for koncernen Trafikministeriet. Det fælles koncept har til formål at angive et sæt fælles minimumsregler for IT-sikkerheden for ministeriets institutioner.

Sikkerhedskonceptet vil også omfatte opstilling af generelle retningslinier på en række relevante områder.

5.9. Open Source.

Open Source Software er software, der normalt kan anvendes og tilpasses uden betaling af licensafgifter, men anvendelsen sker, i modsætning til kommercielle produkter, under overholdelse af generelle licenstyper.

Det er målet at undersøge på hvilke områder og i hvilken udstrækning Open Source Software med fordel kan anvendes af ministeriets institutioner med henblik på at:

- Fremme brugen af åbne standarder
- Nedsætte omkostningerne ved softwareanskaffelser
- Nedsætte omkostningerne ved drift og vedligeholdelse af systemer
- Mindske afhængigheden af leverandører der har monopolligende status som for eksempel Microsoft produkter og –teknologier
- Højne leveringssikkerhed
- Mindske omkostninger ved omlægning af systemer

6. Handlingsplan - 2002

6.1. Overordnet internetadgang.

Fra starten af år 2002 skal der gennemføres en analyse og afklaring af den overordnede internetadgang til Trafikministeriet med hensyn til formål, indhold og funktion. Det er vigtigt at få afklaret, hvad der konkret skal ligge i denne indgang, således at den enkelte institution kan tilrettelægge sit arbejde herefter med henblik på at undgå

overlappende aktiviteter og forkerte investeringer. Analysen igangsættes på baggrund af en beslutning i koncernledelsen, som fastlægger formålet.

6.2. Digital forvaltning - digital borger-/virksomheds service.

I forlængelse af Trafikministeriets digitale Taskforce skal der ned sættes en arbejdsgruppe, som kan afdække de tekniske problemer samt fremkomme med løsningsforslag til gennemførelse af digital forvaltning og digital signatur på Trafikministeriets område. Arbejdsgruppen skal etablere et overblik over de enkelte institutioners status for indførelse af digital forvaltning primo 2. kvartal 2002 samt komme med sine anbefalinger senest ultimo 2002.

På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger skal der herefter gennemføres pilotforsøg og en egentlig teknisk implementering. Det må forventes, at dette sker trinvis. Et af formålene er gennemførelse af fælles løsninger på ministerområdet.

IT-Driftscenteret er ansvarlig for igangsættelse af denne aktivitet

6.3 Koordinering af udbud.

Fra starten af år 2002 skal samtlige udbud indenfor IT-området koordineres.

IT-Driftscenteret står for denne koordinering.

6.4. Fælles licensaftaler.

Fra næste gang der indgås SKI-rammeaftaler på software-området vil der blive indgået én fælles licensaftale for ministerområdet på hvert software området for at sikre størst mulig rabatsats for alle.

Der vil således blive indgået én samlet Microsoft Enterprise Agreement for Trafikministeriet i år 2004.

I løbet af år 2002 vil IT-Driftscenteret undersøge, hvor der ellers med fordel kan indgås fælles licensaftaler på ministerområdet. Denne undersøgelse vil blive gennemført i samarbejde med koncernindkøbsfunktionen.

IT-Driftscenteret er ansvarlig for denne aktivitet.

6.5. Fælles indkøb.

Koncernindkøbsafdelingen skal i samarbejde med institutionernes IT-afdelinger indgå fælles indkøbsaftaler på områder, hvor fælles indkøb medfører økonomiske gevinster.

Det bør således inden udgangen af år 2002 være afdækket hvilke mulige og relevante indkøbsaftaler, der for nærværende findes på IT-området.

Koncernindkøbsafdelingen er ansvarlig for denne aktivitet.

6.6. Fælles IT-sikkerhedskoncept for koncernen.

Der skal nedsættes en arbejdsgruppe som senest ultimo 2002 kommer med et forslag til et fælles IT-sikkerhedskoncept. Forslaget skal fastlægge fælles minimumsrammer på sikkerhedsområdet.

Herudover skal der nedsættes en erfa-gruppe vedrørende IT-sikkerhed med henblik på erfaringsudveksling m.m. om aktuelle sikkerhedsproblemer.

Banestyrelsen er ansvarlig for igangsættelse af denne aktivitet.

6.7. Open Source.

I løbet af første halvdel af år 2002 nedsættes der en specialistgruppe som skal vurdere fordele og ulemper ved indførelse af Open Source software i Trafikministeriets område. Gruppen skal også sikre udveksling af erfaringer ved anvendelsen af Open Source software mellem institutionerne.

Statens Luftfartsvæsen er ansvarlig for igangsættelse af denne aktivitet.

Bilag I - IT-strategier for de enkelte institutioner på ministerområdet.

Der er ikke medtaget IT-strategier for ministeriets aktieselskaber o.lgn.

I.I. Vision for Banestyrelsen:

En revideret IT-vision for Banestyrelsen er under udarbejdelse.

I.II. Vision for BornholmsTrafikken:

IT-strategien er udarbejdet for at blive bedre til at vælge rigtigt.

BornholmsTrafikken anskaffer ikke teknologi for teknologiens egen skyld, men for at opnå konkrete gevinster i de forskellige divisioner. det er derfor IT-afdelingens opgave at sikre at teknologiske nyinvesteringer underordnes operationelle mål, som ligger udenfor teknologien selv. Målene kan f.eks. gå i retning af administrativ effektivisering eller bedre ledelsesrapporter.

Tiden er løbet fra de store "forkromede" IT-strategier.

Fordi:

IT udviklingen går nu for stærkt til, at det giver mening at udarbejde mere eller mindre strategiske strategipapirer af større omfang.

Fokus skal væk fra IT og helt hen hvor det hører hjemme, nemlig på forretningen.

En IT-strategi er en plan for, hvordan IT kan hjælpe til gennemførelsen af BornholmsTrafikkens forretningsstrategi.

En IT-strategi skal kort sagt sikre, at de IT-investeringer der foretages er de "rigtige", at de løsninger og systemer der vælges, er dem, der bedst imødekommer BornholmsTrafikkens forretningsmæssige prioriteringer.

BornholmsTrafikkens IT-strategi drives af IT-funktionen, mens strategiprocesen sker i et samarbejde med cheferne fra de forskellige divisioner og evt. eksterne parter.

BornholmsTrafikken har ikke nogen system- eller udviklingsafdeling, men baserer sine løsninger på standardsystemer der evt. tilrettes de specielle forhold, der er for et rederi. Specielle opgaver løses med ekstern bistand.

BornholmsTrafikken's IT-strategiske målsætninger er:

- IT skal ikke være et mål i sig selv, men et instrument til virkeliggørelse af BornholmsTrafikkens generelle forretningsstrategi.
- IT skal benyttes som et aktivt instrument til at gøre BornholmsTrafikken til en attraktiv samarbejdspartner for kunder, agenter, øvrige ansatte og eksterne partnere og netværk.
- IT skal på udvalgte områder bruges som konkurrenceparameter til at profilere BornholmsTrafikken som et rederi der kan måle sig med de bedste af lignende nationale og internationale rederier, "Bedst til service".
- Strategiske tiltag der effektiviserer BornholmsTrafikken og begrænser BornholmsTrafikkens omkostninger, så ressourcer frigives til at nå BornholmsTrafikkens mål.

I.III. Vision for Danmarks Meteorologiske Institut (DMI):

DMI anser ikke IT som et mål i sig selv, men som et nødvendigt instrument til at opfylde instituttets mission og til at realisere DMI's vision om **VEJR FOR ENHVER**. DMI's IT-systemer og tekniske infrastruktur – herunder specielt kommunikationsforbindelser til omverdenen – skal derfor opbygges, så der skabes optimalt grundlag for udførelsen af instituttets opgaver:

- De tekniske systemer skal underbygges, så dataindsamling og produktion kan foregå effektivt
- De centrale computerfaciliteter skal være tilstrækkelige til, at DMI's numeriske modeller kan levere prognoser med en kvalitet og til tidspunkter der tilgodeser DMI's overordnede mål
- Der skal etableres faciliteter til formidling af instituttets data og produkter på en form der er tilpasset modtagerne
- Der skal skabes grundlag for, at DMI's administrative funktioner kan udføres på et niveau, som forventes af en effektiv og moderne statsinstitution.

I.IV. Vision for Flyvesikringstjenesten.

Flyvesikringstjenesten blev oprettet som selvstændig institution pr. 1. januar 2001.

En IT-vision for Flyvesikringstjenesten er under udarbejdelse.

I.V. Vision for fælles IT-Driftscenter:

Trafikministeriet vil etablere en fælles IT-funktion for en række institutioner med fokus på udnyttelse af fælles ressourcer til at løse IT-opgaver.

IT-funktionen vil omfatte et driftscenter og andre elementer, der hensigtsmæssigt kan løses som fælles opgaver, herunder implementering af digital forvaltning og digital service over for borgere og virksomheder.

Der er yderligere en række mål, der understøtter visionen for Trafikministeriets IT-Driftscenter:

- Ydelser
 - Fælles drift af servere, netværk og eksterne kommunikationslinier
 - Fælles fastlæggelse og beskrivelse af system- og dataarkitektur
 - Tværgående koordinering af softwareudvikling
 - Koordineret kontraktstyring og udbudshåndtering
 - Fælles udvikling af IT-strategi, politikker og standarder
- Egenskaber
 - Højt IT-serviceniveau baseret på veldefinerede service- og kvalitetsmål
 - Stor fokus på brugervenlighed
 - Udnyttelse af IT skal ske med stor fokus på sikkerhed
 - Fastholdelse af et højt teknologisk niveau
 - Trafikministeren skal kunne drage nytte af moderne IT
 - Institutioner er fortsat system- og dataejere for fagspecifikke systemer
- Personale
 - Begrænsning i afhængigheden af nøglepersoner
 - Fokus på IT-funktionen som en attraktiv arbejdsplads
- Økonomi
 - Synliggørelse og stedplacering af IT-omkostninger
 - Løbende vurdering af muligheder for ekstern sourcing.

Generelt er det målet, at IT-Driftscenteret skal fokusere på drift af fælles systemer og infrastruktur. Dette sker med henblik på at forbedre driftsafviklingen og mindske den meget store nøglepersonafhængighed, der eksisterer i dag. Desuden må det forventes, at der på længere sigt er besparelser i forbindelse med fælles anskaffelser.

Et andet væsentligt område til håndtering i IT-Driftscenteret er udarbejdelse og løbende ajourføring af IT-strategi, politikker og

standarder både for driftscenteret, men også for ministerområdet som helhed.

I.VI. Vision for Kystdirektoratet for 1999-2001:

Kystdirektoratets vision er, at forbedre virksomhedens udnyttelse af IT gennem en kombination af traditionel systemudvikling og måske endnu vigtigere, at arbejde med organisationens og de enkelte medarbejders evne til forandring og udnyttelse af ny viden/teknik.

Tidligere udførte investeringer i både basisdata og systemer kan udnyttes mere og/eller bedre. Hellere høste frem for at så.

Der skal arbejdes med organisationens, og de enkelte medarbejders udnyttelse af aktuelt IT-system samt evnen og mulighederne for kontinuerligt at tilpasse sig Kystdirektoratets IT-udvikling med bibeholdt eller forbedret udnyttelse af systemet. Dels i forhold til den enkelte medarbejders daglige arbejde, dels i forhold til overordnet udnyttelse og processer/projekter på tværs i organisationen.

Den lærende organisation, som er en generel fremgangsmåde for at arbejde med netop organisationens og medarbejdernes evne til løbende at tilpasse sig forandringer og ny viden/teknik, er en mulig fremgangsmåde. I en sådan proces kunne aktuelle forretningsgange og arbejdsrutiner vurderes med henblik på bedre tilpasning til det eksisterende system samt eventuel systemudvikling.

Det er Kystdirektoratets vision at opbygge en hjemmeside som både er fagligt informativ og giver besøgende indtrykket af, at Kystdirektoratet er en moderne og professionel offentlig virksomhed.

Kystdirektoratet har opstillet følgende målsætninger:

- Kystdirektoratets anvendelse af IT skal være både tidssvarende og professionel.
- Funktionalitet og anvendelse skal fokuseres på at støtte udførelsen af Kystdirektoratets hovedopgaver samt opfyldelse af direktoratets overordnede visioner, herunder at leve op til de krav der stilles til en moderne offentlig institution.
- Udover fokusering på hovedopgaver skal IT-systemet løbende udvikles, så det til stadighed giver et godt fundament for Kystdirektoratets basis- og servicefunktioner. Dertil skal der opretholdes en vedligeholdt og tidssvarende IT-infrastruktur i direktoratet.

En revideret IT-vision for Kystdirektoratet er under udarbejdelse.

I.VII. Vision for :Statens Bilinspektion:

Statens Bilinspektions produktionsresultat skabes ved, at Statens Bilinspektions medarbejdere er i stand til at gennemføre de processer, der indgår i SBI virksomhed. Det overordnede IT formål for Statens Bilinspektion er derfor, at kunne understøtte de processer⁴, Statens Bilinspektion vælger at implementere IT-systemer til.

Ved udvælgelsen og prioriteringen af hvilke processer, der skal implementeres IT-systemer til, er det overordnede mål kundernes behov samt hensyntagen til de producerende og de administrative medarbejders behov.

Beslutningsprocessen med hensyn til hvilke forretningsmæssige processer, der skal understøttes af IT-systemer, skal være bredt forankret i organisationen (p.t. direktør, regionschefer, fagchef og IT-chef).

Ved anskaffelser af nye IT-systemer/komponenter lægges der vægt på standardprodukter, sikkerhed, afprøvet/robusthed og stabile leverandører. Statens Bilinspektion vil løbende holde sig orienteret om udviklingen indenfor IT-industrien.

Serviceniveauet for Statens Bilinspektions IT-systemer med hensyn til sikkerhed, stabilitet, hurtighed og tilgængelighed skal defineres i en serviceaftale mellem IT-afdelingen og brugerorganisationen for hvert IT-system.

Statens Bilinspektions IT-afdeling skal af brugerne i Statens Bilinspektion opleves som professionelle, fleksibel, målrettet og synlig både i dagligdagen og ikke mindst, når det en gang i mellem "brænder på".

Brugerskaren omfatter i den sammenhæng enhver, som benytter IT i Statens Bilinspektion. Det er en meget bred og forskelligartet gruppe, med forskellige krav, behov og forudsætninger. Det er målet, at alle brugere skal opleve en forpligtelse overfor kvalitet og service fra IT-afdelingens side.

Udvalgte områder af IT-driften, vedligeholdelsen af de nuværende systemer og nyudvikling/videreudvikling af IT-systemerne skal kunne gøres til genstand for kommerciel udlicitering.

Statens Bilinspektions strategiske IT-fokus

⁴ August 2001: Kundehåndterende, produktions- og administrationsprocesser.

Anskaffelsen af IT-systemer, teknisk implementering og drift foretages af IT-afdelingen, hvilket giver følgende strategiske fokusområder indenfor IT-området:

- Løbende indsamling og prioritering af IT-behov og ønsker fra hele Statens Bilinspektions organisation.
- Visionært/fremadrettet tankegang for at være parat til møde de udfordringer, der opstår, når Statens Bilinspektions forretningsområde udvider/ændrer sig og være klar til at håndtere forandringerne.
- Kvaliteten og effektiviteten af IT-ydelserne skal være målbar og styrbare.
- Projektorientering med fokus på effektivitet, kvalitet og samarbejde med resten af Statens Bilinspektions organisation.
- Maksimal standardisering for at opnå ensartethed og for at få de bedste styringsmekanismer.
- Kompetente og veluddannede samt forudseende, proaktive og samarbejdsvillige IT-medarbejdere.
- IT-sikkerhed både fysiske og IT-systemmæssige forhold set i relation til Statens Bilinspektions aktuelle behov.
- Stabile og kvalitetsbevidste underleverandører.

I.VIII. Vision for Statens Luftfartsvæsen:

Flyvesikringstjenesten blev udskilt fra Statens Luftfartsvæsen pr. 1. januar 2001.

En IT-vision for Statens Luftfartsvæsen er under udarbejdelse.

I.IX. Vision for Vejdirektoratet:

Vejdirektoratets IT-strategi består af 4 overordnede målsætninger, som skal understøtte Vejdirektoratets arbejdsprocesser og strategimål og derudover i sig selv skabe rum til at udvikle Vejdirektoratet.

- **IT - drivkraft til forandring**

IT skal indgå som en væsentlig drivkraft i den fortsatte udvikling af virksomheden. IT skal understøtte, og i sig selv være befordrende for Vejdirektoratets fortsatte fornyelse, både internt og i relation til vejdirektoratets eksterne interessenter.

- **IT - brugeren i centrum**

Den enkelte bruger skal på en nem måde kunne få adgang til relevante og aktuelle data og IT-systemer, uanset hvor vedkommende befinder sig.

- **IT - sammenhæng i vejens livscyklus**

IT skal være opbygget, så den giver en data- og systemmæssig sammenhæng i hele vejens livscyklus fra ide, over planlægning og anlæg til drift og trafikafvikling. Desuden skal IT danne grundlag for at tilvejebringe og nyttiggøre viden om hele det danske vejnet.

- **IT - basis for videndeling**

IT skal fremme videndeling dels blandt Vejdirektoratets medarbejdere og dels blandt interessenterne inden for vej- og trafiksektoren. Den enkelte medarbejder skal som en naturlig del af sit arbejde stille viden til rådighed for andre via IT, og brugerne skal have let og uhindret adgang til relevant viden.

På tværs af målsætningerne skal det sikres, at IT til enhver tid anskaffes og drives bedst og billigst muligt. Det vil sige, at Vejdirektoratet løbende skal have fokus på at standardisere, koordinere og optimere brugen af IT, hvad enten opgaverne løses i eller uden for Vejdirektoratet.